

Veiem moltes vegades que l'individu vell, es sent malament a casa seva, que el fill o gendre, que la filla o nora no el comprenen. La sensibilitat de la persona d'edat avançada és tan susceptible, que una parauleta deixada anar de vegades en un moment de mal humor, se la prengui perquè va per ell i comença de pensar que fa nosa i vol desaparèixer; i aquella persona fins que troba la solució, arrossega moralment la seva vida. I vénen cap a nosaltres, i ens demanen per a entrar, pensant que a la casa, com que tots són vells, serà més comprès i no es sentirà tan sol. Però cal viure la tragèdia que passen els primers dies que són a la casa; perquè el vell és egoista, com ho són les criatures, encara que l'egoisme és totalment diferent. I es retreuen una mica de la persona que entra nova i el que acaba d'entrar es sent més sol que mai, Es quan nosaltres, amb el nostre tracte, tenim l'obligació d'atenuar-li aquella petita tragèdia que viu.

Recordo el fet d'un vellet de 93 anys, a qui els seus fills, tot i poder mantenir-lo, varen treure de casa com aquell qui diu a puntades de peu. Aquest vellet, els primers 15 dies que va estar entre nosaltres, només plorava i no volgué menjar res. Tota la seva dèria era sortir per a poder comprar un ganivet i matar als que el varen portar enganyat i contra la seva voluntat.

Fins aquells que estan acostumats tota la vida a pegar als seus fills i que ens insulten de mala manera, hi ha un moment que comprenen que han fet mal fet i vénen a donar-nos explicacions i es volen sotmetre, veient com el caràcter d'ells perjudica tots els companys.

Generalment, els vells ens volen monopolitzar a nosaltres i quan els fem una amonestació per alguna cosa desagradable que han fet, contesten: «¿Què m'ha de venir a contar a mi que tinc més anys que vostè?». Cal trobar la resposta adequada, que sense ofendre'l, el faci comprendre que la raó és nostra. Cal situar-se una mica al lloc d'ells i pensar que fariem nosaltres; i estudiant això, podrem fer-nos càrrec de com ha d'ésser tractat l'individu vell.

Això que en diuen paciència i que jo en dic comprensió, es demostra ben clarament i s'ha de posar a la pràctica, quan el vellet o velleta us ve a trobar i us conta una història i us diu que es troba malament (sempre es troben malament); que el metge fa anys que no l'ha visitat i que s'està morint. Natural-

ment, llavors es veu que és una fantasia de l'individu, us assabenteu del que passa i veureu que aquell vell o vella acaba de sortir de fer-se visitar del metge i que si el doctor vingüés trenta vegades cada dia, trenta vegades es faria visitar.

Per a totes aquestes coses cal una preparació, cal saber que sovint perden la memòria, que moltes vegades les coses alegres els fan plorar, que repeteixen els fets moltes vegades. Cal adquirir una sèrie de coneixements, uns psicològics, uns altres mèdics, però no cal ésser una infermera de cirurgia, ja que és més el tracte que la medicina el que necessiten. Cal només ésser una bona assistenta social, per a portar endavant l'obra d'aquests Establiments per a vells.

Una bona biblioteca ajudaria a passar moltes estones d'avorriment a l'home. La dona sempre troba una manera de distreure's, fent ganxet o mitjons.

A aquests establiments malejats per una mal entesa caritat, s'hi troben encara, persones sanes socialment, que des dels primers moments es posaren al nostre costat per ajudar-nos, inclús amb les armes si fos necessari. Hi ha vells que tenen els seus fills o nèts al front, els quals marxen més tranquils a lluitar en saber que no es mutilarà la consciència del seu pare o mare o dels seus avis. I us podeu imaginar també la pena que per a nosaltres representa, quan assabentats que el fill o nèt d'un dels nostres vellets ha caigut lluitant al front per la llibertat, i que cal fer-ho saber. ¿Què no fariem vosaltres, dones, per a atenuar el dolor de la trista nova? I quan això passa, veureu aquell vellet, sol en un recó, sense caure-li ni una sola llàgrima, apretant els punys, volant-li però el cor a aquell front on ha deixat la vida el seu fill i volent marxar a venjar la mort del fill estimat.

I aquell altre vell que em porta un diari per a ensenyar-me la foto d'un nebot que estava fent el servei quan esclatà el moviment i es trobava en poder dels facciosos i ara està amb nosaltres. Amb l'orgull que aquell vell diu: «Es el meu nebot i lluita amb els nostres».

Mireu, doncs, si en necessiten d'estimació els nostres vellets, hem de procurar totes les dones fer-los-hi més curtes les hores que els resten de la seva vida.

MARIA LLUISA QUERALT

Directora del Casal de vells «Ferrer i Guàrdia»

